

Profesorius Michailas Šuras

Profesorius Michailas Šuras (Michael Shur) – žymus fizikas, Lietuvos mokslų akademijos užsienio narys (nuo 2009 m.). Jis gimė 1942 m. lapkričio 13 d. Kamenske-Uralske (Rusija), mirė 2026 m. birželio 6 d. Jungtinėse Amerikos Valstijose.

1965 m. su pagyrimu baigė Sankt Peterburgo elektrotechnikos institutą. 1967 m. A. F. Jofės institute (Sankt Peterburgas) jam suteiktas mokslų daktaro laipsnis, o 1992 m. – habilituoto daktaro laipsnis. 1976 m. persikėlė į JAV, kur dirbo mokslinį ir pedagoginį darbą Kornelio, Ouklando, Minesotos ir Virdžinijos universitetuose. Jo mokslinių tyrimų sritys buvo puslaidininkių fizika, elektros ir elektronikos inžinerija. Profesorius dirbo Renselerio politechnikos instituto (Rensselaer Polytechnic Institute) profesoriumi.

Prof. M. Šuras buvo daugelio prestižinių mokslo ir inžinerijos organizacijų narys, tarp jų – Elektros ir elektronikos inžinierių instituto (IEEE), Amerikos fizikos draugijos (APS), Inžinerijos ir technologijų instituto (IET), Elektrochemijos draugijos (ECS), Pasaulinio inovacijų fondo (WIF), Elektromagnetizmo akademijos, Amerikos mokslo pažangos asociacijos (AAAS), Elektros ir kompiuterių inžinerijos garbės draugijos „Eta Kappa Nu“, Inžinerijos garbės draugijos „Tau Beta Pi“, Medžiagų tyrėjų draugijos (MRS) ir Amerikos inžinerinio švietimo asociacijos (ASEE). Jis taip pat buvo JAV Nacionalinio radijo mokslų komiteto (USNC/URSI) D komisijos išrinktasis narys ir buvęs pirmininkas, IEEE Mikrobangų teorijos ir technologijų draugijos (MTT-S), mokslinių tyrimų garbės draugijos „Sigma Xi“ ir Humboldto draugijos tikrasis narys. Be to, jis buvo vienas iš bendrovės „Sensor Electronic Technology, Inc.“ steigėjų ir viceprezidentu.

Profesorius paskelbė daugiau kaip 1000 mokslinių publikacijų, buvo 38 knygų autorius ar bendraautoris, taip pat daugiau kaip 50 patentų kietakūnių prietaisų srityje autorius ar bendraautoris. Remiantis ISI duomenimis, jis buvo vienas labiausiai cituojamų savo srities mokslininkų pasaulyje.

Prof. M. Šurui suteiktas Sankt Peterburgo technikos universiteto garbės daktaro vardas. Jis buvo apdovanotas IEEE Donaldo G. Finko geriausios publikacijos premija, IEEE Kirchmayerio premija, Rusijos švietimo ministerijos aukso medaliu, Van der Zielio premija, Humboldto tyrimų premija, „Compound Semiconductor Pioneer Award“ ir Renselerio politechnikos instituto Inžinerinių tyrimų premija.

Prof. M. Šuras glaudžiai bendradarbiavo su Lietuvos mokslininkais. Kartu su akademikais Juru Požela ir Algirdu Žukausku jis paskelbė apie 100 mokslinių publikacijų, išleido dvi monografijas ir gavo kelis JAV patentus. Profesorius taip pat organizavo daugelio Vilniaus universiteto mokslininkų stažuotes Renselerio politechnikos institute, skaitė paskaitas Vilniaus universitete, o 2003 m. Vilniuje pirmininkavo NATO Pažangiųjų tyrimų seminarui.

Professor Michael Shur was a distinguished American physicist, Professor at Rensselaer Polytechnic Institute, and a Foreign Member of the Lithuanian Academy of Sciences since 2009.

He was born on November 13, 1942, in Kamensk-Uralsky, Sverdlovsk Region, USSR, and passed away on June 6, 2026, in the United States. He received his Master's degree in Electrical Engineering from St. Petersburg Electrotechnical Institute and earned his Ph.D. in Physics from the A. F. Ioffe Institute in 1967.

Throughout his distinguished career, Professor Shur held research and academic positions at the A. F. Ioffe Institute, Wayne State University, Oakland University, Cornell University, IBM T. J. Watson Research Center, the University of Minnesota, the University of Virginia, and, from 1996 onward, Rensselaer Polytechnic Institute. His research encompassed semiconductor physics, solid-state devices, plasma-wave electronics, thin-film transistors, laser and terahertz technologies, as well as acoustic and acousto-optic devices.

Professor Shur was one of the most prominent scientists in his field worldwide. He authored more than 1,000 scientific publications, wrote, co-authored, or edited 38 books, delivered over 300 plenary, keynote, and invited lectures, and held more than 30 patents in solid-state electronics. According to ISI data, he was among the most highly cited researchers in his discipline.

He was a Fellow and member of numerous prestigious scientific and engineering organizations, including IEEE, the American Physical Society (APS), the American Association for the Advancement of Science (AAAS), the Electrochemical Society (ECS), the Materials Research Society (MRS), and the National Academy of Inventors.

In recognition of his outstanding scientific achievements, Professor Shur received many international honors and awards, including the IEEE Donald G. Fink Best Paper Award, the IEEE Leon K. Kirchmayer Graduate Teaching Award, the Humboldt Senior Research Prize, the IEEE Sensors Council Technical

Achievement Award, and the ECS Electronics and Photonics Award. He was awarded honorary doctorates by St. Petersburg State Technical University in 1994 and Vilnius University in 2015.

Professor Shur maintained a close and highly productive relationship with the Lithuanian scientific community throughout his career. He actively contributed to joint research initiatives, supported the training and mentorship of young Lithuanian researchers, and fostered enduring international academic collaboration between Lithuania and leading research institutions worldwide. His intellectual generosity, scientific vision, and pioneering contributions to semiconductor physics and electronic engineering left a profound and lasting legacy. In Lithuania and beyond, he will be remembered not only as an exceptional scientist, but also as a valued partner and inspiring figure whose work significantly advanced modern science and strengthened global academic ties.

Parengė:

LMA Technikos mokslų skyriaus vyriausioji koordinatorė Valerija Paškauskienė

Naudoti šaltiniai:

LMA archyvas, asmens byla.

Nuotrauka:

<https://www.ecse.rpi.edu/~shur/>